

POSTANOWIENIE

Dnia 7 maja 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Igor Zgoliński

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 7 maja 2025 r.,
w sprawie **G. C.** ,
skazanego z art. 278 § 3a k.k. i in.,
kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego
od wyroku Sądu Okręgowego w T.
z dnia 21 listopada 2024 r., sygn. akt II Ka 412/24,
zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w Brzesku
z dnia 20 sierpnia 2024 r., sygn. akt II K 326/24,

postanowił:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. obciążyć skazanego kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Brzesku z dnia 20 sierpnia 2024 r., sygn. II K 326/24, G. C. został uznany za winnego tego, że:

1. w dniu 31 sierpnia 2023 r. w miejscowości B. , pow. b.1 , woj. [...], dokonał szczególnie zuchwałej kradzieży mienia w postaci gotówki w kwocie 22.000 zł na szkodę M. L. , przy czym zarzuczonego mu czynu dopuścił się w ciągu pięciu lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności za

- umyślne przestępstwo podobne, tj. przestępstwa z art. 278 § 3a k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., za które została wymierzona kara 4 lat pozbawienia wolności,
2. w dniu 23 kwietnia 2024 r. w T. , woj. [...], wbrew przepisom ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, posiadał substancję psychotropową w postaci mefedronu w ilości 0,5 g, przy czym czyn ten stawowi wypadek mniejszej wagi, tj. przestępstwa z art. 62 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii, za które została wymierzona kara grzywny w wysokości 70 stawek dziennych po 10 złotych każda,

na podstawie art. 70 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii orzeczony został przepadek na rzecz Skarbu Państwa dowodu rzeczowego w postaci 0,5 grama mefedronu, na podstawie art. 63 § 1 k.k. na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności zaliczono oskarżonemu okres zatrzymania oraz tymczasowego aresztowania w sprawie, stosownie do art. 624 § 1 k.p.k. oskarżony został zwolniony w całości od ponoszenia kosztów sądowych.

Od powyższego wyroku apelację złożyła obrońca G. C. , zarzucając:

1. 1. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia i mający wpływ na jego treść, polegający na niezasadnym przyjęciu, że oskarżony w dniu 31 sierpnia 2023 r. dopuścił się kradzieży zuchwałej, podczas gdy z okoliczności zdarzenia, zeznań pokrzywdzonej, wyjaśnień oskarżonego oraz ujawnionych dowodów wynika, iż oskarżony dopuścił się co najwyżej kradzieży zwykłej opisanej w art. 278 § 1 k.k.,
2. obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 278 § 1 k.k. poprzez jego niezastosowanie, podczas gdy inkryminowane zachowanie oskarżonego polegające na kradzieży mienia w dniu 31 sierpnia 2023 r. w zaistniałych okolicznościach wyczerpało znamiona kradzieży zwykłej, albowiem kradzież ta nie spełniała wymogów określonych w art. 115 § 9a pkt 1 i 2 k.k.

Podnosząc powyższe zarzuty skarżąca wniosła o:

1. zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zmianę kwalifikacji prawnej zarzucanego czynu poprzez zakwalifikowanie zdarzenia z art. 287 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. i wymierzenie kary w granicach dolnego ustawowego zagrożenia, ewentualnie o uchylenie w całości zaskarżonego wyroku i

przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd Rejonowy w Brzesku.

Na wypadek uznania przez sąd, że oskarżony dopuścił się zarzucanego mu w pkt I czynu w oparciu o art. 438 pkt 4 k.p.k. skarżąca wyrokowi zarzuciła rażąco niewspółmierność orzeczonej kary 4 lat pozbawienia wolności poprzez wymierzenie jej w wysokości nieprzystającej do realiów sprawy, nieoddającej stopnia społecznej szkodliwości, sposobu zdemoralizowania sprawcy, winy, podczas gdy brak jest ku tak surowej reakcji jakichkolwiek argumentów, a po prawidłowym zakwalifikowaniu czynu przypisanego oskarżonemu z art. 278 § 1 k.k., powinna być mu wymierzona kara łagodniejsza. W konsekwencji podniesienia tego zarzutu apelująca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez wymierzenie oskarżonemu kary w granicach dolnego ustawowego zagrożenia.

Wyrokiem Sądu Okręgowego w T. z dnia 21 listopada 2024 r., sygn. akt II Ka 412/24, zaskarżone orzeczenie zmieniono w ten sposób, że z opisu czynu przypisanego oskarżonemu w pkt I wyeliminowane zostało sformułowanie: „szczególnie zuchwałe”, a przypisany oskarżonemu czyn został zakwalifikowany z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. W pozostałym zakresie zaskarżony wyrok został utrzymany w mocy, a oskarżony został zwolniony od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

Od powyższego wyroku obrońca skazanego wywiodła kasację, w której zarzuciła:

1. rażąco obrazę prawa procesowego, która mogła mieć istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku tj. art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. i art. 410 k.p.k. poprzez wadliwe uzasadnienie pisemnego orzeczenia sądu odwoławczego, polegające na braku jakiegokolwiek argumentacji, która wskazywałaby m.in. dlaczego sąd zmieniając wyrok zastosował w sprawie art. 4 § 1 k.k., podczas gdy w ustnym uzasadnieniu sąd jedynie ogólnikowo odniósł się do motywów takiego rozstrzygnięcia,
2. rażące naruszenie prawa karnego materialnego, które mogło mieć istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku, tj. art. 4 § 1 k.k., mimo że brak było podstaw do jego zastosowania w przedmiotowej sprawie, co stanowiło bezwzględną przyczynę odwoławczą określoną w art. 439 § 1 pkt 5 k.p.k.,

3. rażąco niewspółmierność orzeczonej kary 4 lat pozbawienia wolności poprzez wymierzenie jej w wysokości nieprzystającej do realiów sprawy, nieoddającej stopnia społecznej szkodliwości, sposobu zdemoralizowania sprawcy, winy, podczas gdy brak jest ku temu tak surowej reakcji jakichkolwiek argumentów, a po zmianie wyroku i prawidłowym zakwalifikowaniu czynu przypisanego skazanemu z art. 278 § 1 k.k. powinna być wymierzona kara łagodniejsza,
4. skarżąca podniosła nadto zarzut wystąpienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej określonej w art. 439 § 1 pkt 1 k.p.k., albowiem w wydaniu orzeczenia brała udział osoba nieuprawniona do orzekania w Sądzie Okręgowym w T. , tj. X.Y. – sędzia powołany na wniosek i przy udziale w procesie powoływania Krajowej Rady Sądownictwa w składzie sprzecznym z art. 187 Konstytucji RP, ukształtowanym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa, który był w przedmiotowej sprawie sprawozdawcą.

Podnosząc powyższe zarzuty autorka kasacji wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy sądowi odwoławczemu do ponownego rozpoznania.

W pisemnej replice na kasację prokurator wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się bezzasadna w stopniu oczywistym, stąd została oddalona w trybie określonym w art. 535 § 3 k.p.k. W pierwszej kolejności należało odnieść się do uchybień najwyższej rangi, kwalifikowanych przez skarżącą jako bezwzględna przyczyna odwoławcza. Miały one być konsekwencją zastosowania przez sąd odwoławczy przy kwalifikacji prawnej czynu z pkt I przepisu art. 4 § 1 k.p.k. oraz rozpoznania sprawy przez skład sądu, w którym zasiadał sędzia powołany na wniosek KRS ukształtowanej ustawą z dnia 8 grudnia 2017 r. Zgodzić się trzeba z autorem pisemnej odpowiedzi na kasację, że orzecznictwo Sądu Najwyższego, w tym m.in. przywołane postanowienie z dnia 17 marca 2021 r., I KK 28/21 (por. też przykładowo orzeczenia wydane w sprawach IV KK 290/20, III KK 524/21, II KK 330/23, V KK 352/24) wyznaczyło określony kierunek interpretacji

tego zagadnienia. Sam fakt powołania sędziego we wskazanym wyżej trybie ustawowym nie może stanowić asumptu dla postawienia zarzutu bezwzględnej przyczyny odwoławczej. Dodać trzeba, że prezentowane jest również stanowisko nawet bardziej radykalne, wedle którego taka formuła zarzutu nie znajduje w ogóle racji bytu (zob. np. postanowienia SN w sprawach: V KK 660/21, II KK 468/21, IV KK 477/22, III KS 73/22). Aby zatem móc dokonywać oceny wystąpienia na tym tle jakiegokolwiek wadliwości wyroku, konieczne jest co najmniej wskazanie przez stronę konkretnych, wiążących się z daną sprawą okoliczności, które mogłyby świadczyć o naruszeniu przez wskazanego sędziego standardów niezawisłości i bezstronności. Poza odwołaniem się do kwestii ustrojowych w kasacji nie było natomiast mowy o jakichkolwiek innych, odnoszących się przedmiotowej sprawy powodach, mogących przemawiać za uznaniem, że sprawa została rozpoznana przez sąd pozbawiony gwarantowanych konstytucyjnie atrybutów.

Trudno natomiast dociec powodów sformułowania zarzutu wystąpienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej określonej w art. 439 § 1 pkt 5 k.p.k. Brak było jakiegokolwiek odniesienia się do tej kwestii w uzasadnieniu kasacji. Z pewnością asumptem do twierdzenia, że zaskarżony wyrok dotknięty jest tego rodzaju uchybieniem nie mógł być fakt istotnie błędnego powołania w zmodyfikowanej przez sąd odwoławczy kwalifikacji prawnej art. 4 § 1 k.k. Sąd ad quem nie rozważał zagadnienia temporalnego, gdyż in casu nie było ku temu podstaw, zaś wadliwe powołanie owego przepisu w kwalifikacji prawnej czynu nie mogło wywołać oczekiwanego przez obronę skutku. W szczególności nie mogło zaistnieć jako bezwzględna przyczyna odwoławcza, którą odnieść należy do zupełnie innych przypadków dotyczących orzekania o środkach reakcji karnej nieznanymi ustawie. To uchybienie mogło być więc rozpatrywane jedynie w kontekście zarzutu obrazy prawa materialnego, który – by spełnić warunek określony w art. 523 § 1 k.p.k. – powinien obejmować wykazanie potencjalnego istotnego jej wpływu na treść wyroku. Oczywiście jest jednak, że nie mogło spełnić tego wymogu gołosłowne twierdzenie, lecz konkretna argumentacja. Tej natomiast skarżąca nie przedstawiła, gdyż widoczne jest już *prima facie*, że wadliwość ta była z punktu widzenia interesu procesowego skazanego i finalnie treści samego wyroku irrelevantna. W tym kontekście nie mogła stanowić podstawy do kasacyjnego

zarzutu, który nie spełnił wszystkich niezbędnych kryteriów określonych w art. 523 § 1 k.p.k.

W świetle powyższego zarzut niedochowania przez sąd II instancji standardu określonego w art. 457 § 3 k.p.k. z powodu zaniechania rozważań odnośnie do art. 4 § 1 k.k. jawił się jako oczywiście bezzasadny. Prawidłowe wypełnienie funkcji sprawozdawczej należało bowiem oceniać w perspektywie rozważenia przez sąd ad quem zagadnień podniesionych w kasacji, nie zaś przez pryzmat zasad stosowania ustawy karnej w czasie, które - z uwagi na wyrażnie omyłkowy charakter dodania do kwalifikacji powyższego unormowania – omówione nie zostały.

Odnosząc się do ostatniego zarzutu sprowadzającego się do kontestowania rozmiaru kary pozbawienia wolności orzeczonej wobec skazanego, należało odwołać się do treści art. 523 § 1 zd. 2 k.p.k., który wprost wyłącza tę materię spod kognicji kasacyjnej. Zwrot „wyłącznie” oznacza, iż przedmiotowy zakaz nie ma charakteru absolutnego. Jeżeli bowiem w kasacji sformułowane zostały zarzuty, których uwzględnienie powoduje, że aktualne będzie również twierdzenie o niewspółmierności kary, wówczas ten zakres wyroku znajdzie pole do stosownych rozważań kasacyjnych. W innym wypadku, gdy tego rodzaju zarzut egzystuje w oderwaniu od pozostałych, objęty jest powyższym zakazem. W niniejszej sprawie nie było podstaw do twierdzenia, że zarzut ten ma jakikolwiek związek z kontestowanym błędnym powołaniem w kwalifikacji prawnej jednego z czynów art. 4 § 1 k.k. Jako samoistny, adekwatnie do omawianej regulacji, pozostawał zatem niedopuszczalny.

Konsekwencją powyższej oceny zarzutów kasacyjnych było oddalenie kasacji jako oczywiście bezzasadnej oraz orzeczenie o kosztach postępowania, zgodnie z treścią art. 637a w zw. z art. 636 § 1 k.p.k.

[J.J.]

[a.ł.]

